



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 103/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti C, s. r. o., H., zastúpenej advokátom JUDr. J. K., M., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 MObdV 3/2010 z 24. novembra 2011, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť spoločnosti C., s. r. o., H., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2012 doručená sťažnosť C., s. r. o., H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 MObdV 3/2010

z 24. novembra 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

*„1. Základné právo spoločnosti C., s. r. o. H... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I MObdV/3/2010 zo dňa 24. novembra 2011 porušené boli.*

*2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I MObdV/3/2010 zo dňa 24. novembra 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

*3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť spoločnosti C., s. r. o. H... trovy právneho zastúpenia v sume 311,22 €, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto Nálezu (1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € + 20 % DPH (24,70 €) = 148,20 € + režijný paušál 7,41 €, dva úkony právnej služby = 311,22 €).“*

Ako vyplynulo zo sťažnosti sťažovateľa a z k nej pripojených príloh, potom, čo Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) právoplatným rozsudkom č. k. 2 Cbi 12/02-46 z 10. decembra 2003 na základe žaloby sťažovateľa smerujúcej proti JUDr. A. K., správcovi konkurznej podstaty úpadcu C., a. s., uložil žalovanému vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu motorové vozidlo..., č. karosérie..., č. motora..., farba kód..., evidenčné číslo..., rok výroby... (ďalej len „motorové vozidlo“), sa sťažovateľ domáhal v konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 9 Cbi 129/2005 voči rovnakému žalovanému zaplatať sumu 6 345 280 Sk z titulu náhrady škody. Tvrdil, že správca porušil povinnosť uloženú mu § 6 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“), keďže spísal do podstaty motorové vozidlo napriek tomu, že úpadca nebol v deň vyhlásenia konkurzu (23. mája 2002) jeho vlastníkom (jeho vlastníkom bol sťažovateľ, ktorý vlastnícke právo k nemu nadobudol po uhradení všetkých lízingových splátok 15. mája 2001). Porušením svojej právnej povinnosti správca spôsobil sťažovateľovi škodu, pretože sťažovateľ nemohol vo vzťahu k vozidlu od jeho odňatia (23. mája 2002) až do vrátenia (15. februára 2005) realizovať svoje vlastnícke právo (teda spolu 1004 dní). Výšku škody vyčíslil sťažovateľ (v žalobe) vychádzajúc zo sadzobníkov požičovní vozidiel za požičanie obdobného vozidla (6 320 Sk/deň), čo za 1004 dní predstavuje žalovanú sumu. Krajský súd žalobe rozsudkom č. k. 9 Cbi 129/2005-

54 z 13. mája 2008 vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi 6 345 280 Sk so 16,5 % úrokom z omeškania od 23. mája 2002 do zaplatenia a nahradiť sťažovateľovi trovy konania (141 228 Sk). Mal za preukázané, že sťažovateľ ako prenajímateľ uzatvoril s M. Š. ako nájomcom zmluvu o nájme motorového vozidla s nájomným 6 320 Sk plus DPH/deň. K nájmu však pre konanie žalovaného nedošlo.

Tento rozsudok potvrdil najvyšší súd ako vecne správny rozsudkom sp. zn. 5 Obo 85/2008 z 27. februára 2009. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. apríla 2009.

Proti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Cbi 129/2005-54 z 13. mája 2008 a rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 85/2008 z 27. februára 2009 podal 29. marca 2010 generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie, pretože podľa jeho názoru bol týmito rozsudkami porušený zákon.

O mimoriadnom dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 MObdV 3/2010 z 24. novembra 2011 tak, že rozsudok krajského súdu č. k. 9 Cbi 129/2005-54 z 13. mája 2008 a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 85/2008 z 27. februára 2009 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Toto rozhodnutie najvyšší súd odôvodnil v podstate tým, že v danom prípade súdy vec nesprávne právne posúdili, keď neaplikovali § 17 a § 18 ZKV a konštatovali, že spísaním motorového vozidla do podstaty žalovaný porušil svoju povinnosť. Najvyšší súd poukázal aj na to, že žalovaný takto postupoval okrem iného aj na základe oznámenia príslušného dopravného inšpektorátu o zaevidovaní vozidla na úpadcu ku dňu vyhlásenia konkurzu. Rozhodnutie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 4. januára 2012.

Sťažnosť ústavnému súdu na porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 MObdV 3/2010 z 24. novembra 2011 sťažovateľ odôvodnil tým, že napriek tomu, že neobstoja tvrdenia generálneho prokurátora uvedené v mimoriadnom dovolaní, najvyšší súd sa s nimi stotožnil. Sťažovateľ poukázal na to, že ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, správca ju mal spísať s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami (avšak on tak neurobil), a navyše správca ako osoba s právnickým vzdelaním musel vedieť, že zápis na dopravnom inšpektoráte má iba evidenčný charakter. Sťažovateľ poukázal i na to, že rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu princípu právnej istoty – rozsudok krajského súdu č. k. 9 Cbi 129/2005-54 z 13. mája 2008 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 85/2008 z 27. februára 2009 boli právoplatné a generálny prokurátor podaním mimoriadneho

dovolania, teda opravného prostriedku, ktorý nie je prístupný účastníkom, ale iba generálnemu prokurátorovi, zmaril celé právoplatne skončené súdne konanie (poukázal na veci vedené pred Európskym súdom pre ľudské práva, a to najmä Tripon v. Rumunsko; Kutepov a Anikeyenko v. Rusko). Inštitút mimoriadneho dovolania označil sťažovateľ ako celok za nezlučiteľný s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Samotné uznesenie najvyššieho súdu považoval sťažovateľ aj za nedostatočne odôvodnené. V závere sťažnosti vzniesol sťažovateľ námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi.

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľa sú právne závery najvyššieho súdu pri interpretácii (a následnej aplikácii v danej veci) ustanovení § 17, § 18 a § 19 ZKV.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných a iných práv uznesením najvyššieho súdu, ktorým bol na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora zrušený rozsudok najvyššieho súdu, ako aj rozsudok krajského súdu a vec bola vrátená na ďalšie konanie krajskému súdu z dôvodu, že najvyšší súd sa nestotožnil s právnymi závermi vyslovenými v rozsudku krajského súdu a odobrenými v potvrdzujúcom rozsudku najvyššieho súdu.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť vôbec k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej podstaty. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Najvyšší súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol:

„Kľúčovou pre správne právne posúdenie prejednávanej veci je preto otázka posúdenia, či konanie správcu konkurznej podstaty v prejednávacom prípade (zahrnutie sporného motorového vozidla do konkurznej podstaty) je alebo nie je porušením jeho povinností vyplývajúcich mu zo zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojom rozhodnutí sp.zn. 30bo 53/2009 judikoval, že súpis podstaty v zmysle § 18 zák.č.328/1991 Zb. vykonáva správca podstaty podľa pokynov súdu a do súpisu majetku konkurznej podstaty zaradí každú vec, pohľadávku alebo práva majúce majetkovú hodnotu, o ktorej má za to, že patrí alebo môže patriť do podstaty, i keď je tu pochybnosť, či do podstaty skutočne patrí. Zapísanie majetku do zoznamu podstaty dáva správcovi podstaty legitimáciu na jeho speňaženie. V prípade pochybností majetku zaradeného do súpisu konkurznej podstaty, konkurzný súd po ich odstránení buď vydá pokyn správcovi, aby vec zo súpisu majetku vyradil, resp. vyzve osoby, ktoré k veci uplatnili právo nepripúšťajúce jej súpis, aby svoj nárok uplatnili žalobou podanou proti správcovi, ktorou sa budú domáhať vylúčenia veci zo súpisu. Z dikcie ust. § 19 zák. č. 328/1991 Zb. následne vyplýva, že za súčasť majetku konkurznej podstaty úpadcu sa považuje a speňaženiu v prospech konkurzných veriteľov podlieha všetok majetok, ktorý správca konkurznej podstaty do jej zoznamu zapísal a ktorý z tohto zoznamu nebol vylúčený. Nemusí ísť v takom prípade ani o majetok vo vlastníctve úpadcu. Zákon teda pri zapísaní veci do súpisu konkurznej podstaty zakladá vyvratiteľnú domnienku, že vec do konkurznej podstaty bola zapísaná správne.

Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Obo 202/2007 ustálil postup správcu pri súpise konkurznej podstaty, v zmysle ktorého správca konkurznej podstaty zaradí do súpisu každú vec, o ktorej má za to, že patrí alebo môže patriť do konkurznej podstaty, pričom nemá povinnosť skúmať existenciu vlastníckeho práva úpadcu k zapisovaným veciam.

Súladne dovolací súd v tomto konaní konštatuje, že súpis konkurznej podstaty vykonáva správca podľa pokynov súdu s použitím zoznamu predloženého úpadcom a jeho úlohou je zaradiť do súpisu všetky veci, o ktorých sa domnieva, že tvoria alebo o ktorých predpokladá, že môžu tvoriť konkurznú podstatu, a to vrátane vecí, o ktorých má pochybnosť, či do podstaty skutočne patria.

Súpis podstaty tvorí právny základ pre speňaženie podstaty, pričom speňažený môže byť len ten majetok, ktorý bol spísaný. Výnimku tvorí majetok, ktorý je zapísaný

*s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu.*

*Vec takto pojatá do súpisu konkurznej podstaty od účinného vyhlásenia konkurzu do vylúčenia veci z konkurznej podstaty je jej súčasťou.*

*V danom prípade súdy vec nesprávne právne posúdili, keď neaplikovali ust. § 17, § 18 a § 19 zák. č. 328/1991 Zb. a konštatovali, že zapísaním motorového vozidla do konkurznej podstaty žalovaný porušil svoju povinnosť.*

*Z obsahu spisu vyplýva, že správca konkurznej podstaty sporné osobné motorové vozidlo zaradil do konkurznej podstaty okrem iného, na základe oznámenia príslušného dopravného inšpektorátu o zaevidovaní vozidla na úpadcu ku dňu vyhlásenia konkurzu.*

*Dovolací súd sa z uvedených dôvodov stotožnil s generálnym prokurátorom, že žalovaný v tom prípade pri zapísaní veci do súpisu konkurznej podstaty postupoval s odbornou starostlivosťou v súlade s právnym predpisom, pričom vec tvorila súčasť konkurznej podstaty až do právoplatného rozhodnutia súdu o jej vylúčení z konkurznej podstaty.“*

Ústavný súd konštatuje, že uznesenie najvyššieho súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetľuje dôvody, pre ktoré zrušil rozsudok najvyššieho súdu z 27. februára 2009 a krajského súdu z 13. mája 2008, preto v žiadnom prípade nemožno považovať toto uznesenie za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené. Niet teda ani príčiny na to, aby ústavný súd zasiahol do týchto záverov. Skutočnosť, že posúdenie veci najvyšším súdom nekorešponduje s posúdením sťažovateľa, sama osebe porušenie označených práv nezakladá.

Sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi. Vzhľadom na to, že ten podľa rozvrhu práce ústavného súdu nebol členom senátu II. ÚS, ktorý vo veci konal a rozhodol, nebolo treba túto námietku riešiť procesným postupom podľa zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2012